

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह, वरिष्ठ सहायक पाँचौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसारका चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :-	(क) सीप परीक्षण	पूर्णाङ्क :- १०
	(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र बौद्धिक परीक्षण	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न x २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर	१६ प्रश्न X ५ अङ्क २ प्रश्न X १० अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट

२. द्वितीय चरण : सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test and Interview)

पूर्णाङ्क :- ४०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) कम्प्युटर सीप परीक्षण	१०	प्रयोगात्मक	१५ मिनेट
(ख) व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	-

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कटौत गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कटौत पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- यस भन्दा अगाडि लागू भएका माथि उल्लिखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :-

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह, वरिष्ठ सहायक पाँचौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र :- सामान्य ज्ञान र बौद्धिक परीक्षण

खण्ड (क) - ८० अङ्क

1. सामान्य ज्ञान

- 1.1 नेपालको भौगोलिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, राजनैतिक, आर्थिक अवस्था बारे जानकारी
- 1.2 नेपालका प्रमुख प्राकृतिक स्रोतहरू सम्बन्धी जानकारी
- 1.3 नेपालमा प्रचलित प्रमुख धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला र साहित्य
- 1.4 दिगो विकास, वातावरण, प्रदूषण, जनसंख्या, शहरीकरण, जलवायु परिवर्तन र जैविक विविधता
- 1.5 नेपालको वर्तमान संविधान सम्बन्धी जानकारी
- 1.6 नेपालको चालु आवधिक योजना बारे सामान्य जानकारी
- 1.7 नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको विकासक्रम र वर्तमान अवस्था
- 1.8 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण एवं नेपालमा हवाई यातायात तथा पर्यटन क्षेत्रको विकास बारे जानकारी
- 1.9 संयुक्त राष्ट्रसंघ, सार्क, विमस्टेक, आसियान, युरोपियन संघ
- 1.10 विज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू सम्बन्धी जानकारी
- 1.11 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरू

खण्ड (ख) - २० अङ्क

2. बौद्धिक परीक्षण (General Ability Test)

- 2.1 **Verbal Reasoning Test:** Vocabulary, Jumble words, Series, Analogy, Classification, Coding-Decoding, Matrix, Ranking Order Test, Direction and Distance Sense Test, Common Sense Test, Logical Reasoning, Statement and Conclusions, Arithmetical Reasoning/Operation, Fraction, Percentage, Ratio and Average
- 2.2 **Non-verbal/Abstract Reasoning Test:** Figure Series, Figure Analogy, Figure Classification, Figure Matrix, Pattern Completion/Finding, Analytical Reasoning Test, Figure Formation and Analysis, Rule Detection, Water images, Mirror images, Venn-diagram

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (वस्तुगत बहुवैकल्पिक)		
खण्ड	अङ्कभार	प्रश्न संख्या
(क) सामान्य ज्ञान	८०	४० प्रश्न X २ अङ्क = ८०
(ख) बौद्धिक परीक्षण (GAT)	२०	१० प्रश्न X २ अङ्क = २०
जम्मा	१००	५० प्रश्न X २ अङ्क = १००

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह, वरिष्ठ सहायक पाँचौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र :- सेवा सम्बन्धी

१. आर्थिक प्रशासन

- १.१ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरु र महत्व
- १.२ बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
- १.३ बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण
- १.४ आर्थिक नीति, वित्तीय नीति, मौद्रिक नीति र विदेशी विनिमय नीति
- १.५ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको राजस्वका स्रोतहरु
- १.६ सार्वजनिक खर्च, सार्वजनिक आय र सार्वजनिक ऋण
- १.७ पारदर्शिता, जवाफदेहिता, सदाचारिता र समावेशीता
- १.८ योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रक्रिया
- १.९ योजनाबद्ध विकासको अवधारणा र चालु आवधिक योजना
- १.१० मस्यौदा र प्रस्ताव लेखन सीप तथा प्रतिवेदन तयारी र प्रस्तुतीकरण
- १.११ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र यसको महत्व
- १.१२ अभिलेख व्यवस्थापनको परिचय, उद्देश्य, आवश्यकता र महत्व

२. राजस्व प्रशासन

- २.१ राजस्वको सैद्धान्तिक पक्ष, राजस्व नीति, कर योजना (Tax Planning), राजस्व प्रशासन (कर, भन्सार र अन्तःशुल्क), राजस्व अनुसन्धान तथा गैर कर राजस्वका स्रोतहरु र संकलन प्रक्रिया
- २.२ मूल्य अभिवृद्धि करको अर्थ, आवश्यकता र महत्व
- २.३ मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने कारोवारहरु, कर छुट हुने सेवा र वस्तुहरु
- २.४ मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण, करको दर, कर कट्टी र कर निर्धारण सम्बन्धी सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञान
- २.५ मूल्य अभिवृद्धि कर प्रशासन, कर अधिकृतको अधिकार क्षेत्र
- २.६ स्रोतमा कर कट्टी
- २.७ स्वयम् कर निर्धारण
- २.८ कर लेखांकन गर्ने तरिका
- २.९ स्थायी लेखा नम्बरको आवश्यकता र महत्व
- २.१० आयकरका दरहरु
- २.११ औषधी उपचार खर्च रकम र कर मिलान, अवकाश कोष भुक्तानी र कर कट्टी सम्बन्धी व्यवस्था ।
- २.१२ अर्थतन्त्रमा आयकर र मूल्य अभिवृद्धि करले खेलन सक्ने भूमिका

३. लेखा र लेखा प्रणाली

- ३.१ लेखाको अवधारणा, आधारभूत तत्व र सिद्धान्त, लेखा प्रणालीका आधारभूत सिद्धान्त
- ३.२ दोहोरो लेखा प्रणालीको परिचय तथा डेबिट, क्रेडिटका नियमहरु
- ३.३ गोश्वारा भौचर, नगदी पुस्तिका, बैंक नगदी किताव र बजेट हिसाबको परिचय र प्रयोग
- ३.४ सन्तुलन परिक्षण सम्बन्धी जानकारी
- ३.५ बैंक हिसाब मिलान विवरण (Bank Reconciliation Statement), लेखा अभिलेखमा देखिने त्रुटीहरु तथा सुधार गर्ने तरिका
- ३.६ आधारभूत वित्तीय विवरणहरुको तयारी (Preparation of Financial Statements)
सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance), आय तथा व्यय विवरण (Income & Expenditure Statement),
वासलात (Balance Sheet), नगद प्रवाह विवरण (Cash Flow Statement) सम्बन्धी अवधारणा तथा प्रयोग
- ३.७ नगद (Cash), प्रोदभावी (Accrual) र मिश्रितमा आधारित लेखांकन प्रणाली,
- ३.८ लेखांकन अभिलेख प्रवाह (Accounting Flow Chart),
- ३.९ पुंजीगत (Capital) तथा आयगत (Revenue) खर्च सम्बन्धी अवधारणा

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, राजस्व उपसमूह, वरिष्ठ सहायक पाँचौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ३.१० जिन्सी लेखा, नगद व्यवस्थापन (Cash Management)
 ३.११ आर्थिक विवरणहरूको विश्लेषण : अनुपात विश्लेषणहरू
 ३.१२ नेपाल लेखा मापदण्ड

४. लेखा परीक्षण

- ४.१ लेखा परीक्षणको परिचय, उद्देश्य, प्रकार र महत्व
 ४.२ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक लेखा परीक्षण, अन्तिम लेखा परीक्षणको उद्देश्य, महत्व र अन्तर सम्बन्ध
 ४.३ कर लेखापरीक्षण (Tax Audit)
 ४.४ व्यवस्थापन लेखापरीक्षण (Management Audit)
 ४.५ बेरुजु र बेरुजु फल्ल्यौट सम्बन्धी व्यवस्था
 ४.६ प्राधिकरणको बक्यौता असुलीका तरीकाहरू
 ४.७ जालसाजी अनुसन्धानका तरीकाहरू
 ४.८ नेपाल लेखा परीक्षण मापदण्ड

५. व्यावसायिक गणित र सूचनाप्रविधि सम्बन्धी ज्ञान

- ५.१ ऐकिक नियम, प्रतिशत, अनुपात र समानुपात, नाफा र नोक्सान, ब्याज, औसत
 ५.२ Computer and its applications: Windows basic, Word processing, Electronic spreadsheets, Presentation system, Multimedia, E-mail and Internet बारेमा जानकारी

६. ऐन र नियमहरू

- ६.१ नेपालको वर्तमान संविधान: मूलभूत विशेषताहरू, भाग ३, भाग ४ र भाग १०
 ६.२ आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
 ६.३ मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ र मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
 ६.४ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
 ६.५ लेखा परीक्षण ऐन, २०४८
 ६.६ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
 ६.७ करार ऐन, २०५६
 ६.८ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरूको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
 ६.९ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
 ६.१० नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७
 ६.११ नागरिक उड्डयनको नेपालको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक क्षेत्रको विकासमा योगदान

दोस्रो पत्रको पाठ्यक्रमबाट यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

अङ्कभार	दोस्रो पत्र विषयगत प्रश्न संख्या	
	छोटो उत्तर	लामो उत्तर
१००	१६ प्रश्न X ५ अङ्क = ८०	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०